HalmstadBudet

Ett nyhetsbrev till Gamla Halmstads medlemmar Årg. 9 Nr 4/2013

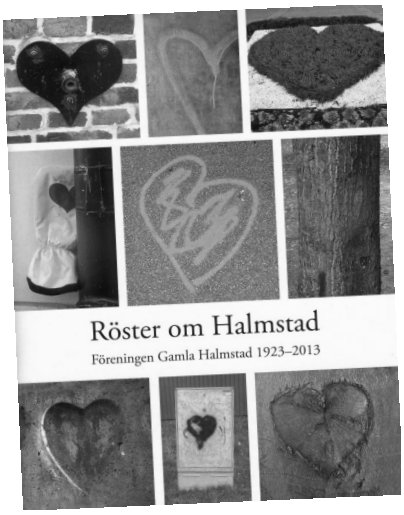

Historien skapas i nuet och är flyktig som en dansande fjäril. Det gäller att fånga den utan att skada den och i bästa mån försöka bevara dess färger och skönhet.

Föreningens grundare har all heder av sin insats år 1923. Det skedde i en helt annan tid, men med människor som tänkte just som vi. Men synen på vår stadsmiljö förändras över tid – det är något som klart framgår av de olika citaten i skriften som spänner över dessa 90 år av Halmstads mer moderna historia. Idag kanske vi förfasas över ”förskräckliga” exempel på arkitektur eller stadsplanering vare sig vi hittar dem på Söder, som förr kallades Slottsjorden, på Nissastrand eller mitt inne i stadskärnan.

Citaten i boken ger tydligt prov på denna förändring och på att allt har sin tid. Tidigt på 1920-talet skrev den kända litteraturkritikern och författaren, Halmstaddottern Klara Johanson så här om det vi idag kallar Östra förstaden den tätbebyggda och mer storstadsliknande stadsdelen mellan Nissan och centralstationens järnvägsspår:

”Det första man bör göra, när man stigit av tåget och upp i hotellbussen, är att blunda, ty då har man att passera samhället skamfläck (och, jag fruktar, dess stolthet!), en Östermalmsstad, påbörjad i mina dagar och numera utvuxen i all sin vidrighet”.

Hur många Halmstadbor instämmer idag i detta yttrande, som kanske ändå mest ger uttryck för Klara Johansons lite naiva syn på idyllen och uppväxtstaden nära Norre port? De allra flesta ser säkert de ståtliga fyra-, fem- och sexvåningshusen med sina hotell och paradlägenheter som en mycket fin Halmstadmiljö.

Ett antal år senare skriver Fredrik Ström, också han känd Halmstadson, författare och politiker så här: ”Om man undantar den ledsamma östra stadsdelen mellan bron och centralstationen, är Halmstad en av vårt lands till natur och bebyggelse vackraste städer, kanske den jämte Stockholm, Göteborg och Jönköping vackraste av alla”.

De raderna skrevs 1938. Då visste man inget om

fortsättning på nästa sida...

Nytt år med Halmstadrevy

2014 återuppstår Halmstadrevyn efter ett sabbatsår och spelar ”Nya Halmstadrevyn dyker upp igen”. Denna senaste upplagan av revymakare tog över 2008 med revyn ”En fulladdad föreställning i fyrfärg”. Göörglad, som ensemblen kallar sig, efterträdde då Lars-Gösta Larsson och hans gäng, som 1991 debuterade med ”Rapphöns och fasoner”. De gjorde sin sista nyårsrevy 2007 – ”Borta i tårtan”, där Halmstads 700-års jubileumstårta gav namn åt föreställningen. Dessförinnan behärskades Halmstads revyscen av Inge ”Palle” Palmé och Sven-Uno Svensson, som iscensatte sin första revy 1963, ”Folkans hörna”, som anspelade på den då så aktuella Hylands hörna. Sista revyn med Palle och Sven-Uno ägde rum 1989 och hette ”I kräftans vänkrets”.

Halmstadrevyn har uppmärksammats med olika priser. 1987 fick Palle och Sven-Uno Halmstads kommuns kulturpris och de senare revyerna har vunnit pris i revy-SM.

Källor: Sven Aremar, ”Uppå dessa tiljor har många kända ansikten passerat revy”. Ur Kors och tvärs i tid och rum.1991, s. 139-147. Hallandspostens arkiv.

vad som komma skulle och som också skildras i citaten i skriften. Bara några decennier senare började grävskoporna härja i staden. Gamla korsvirkeshus som prisats av invånarna stupade omkull, Stora Torg grävdes ur sedan Millesfontänen flyttats och de stora pilarna runt den huggits ner. Det kan tyckas lite märkligt att Halmstad aldrig fick någon Almstrid som i Stockholm men nog knöts en och annan näve i byxfickan och nog skrevs ilskna insändare om skövlingen.

Under 1960- och 1970-talen försvann åtskilligt av den gamla bebyggelsen – vackra hus såväl som ruckel. Tack och lov räddades en del till eftervärlden, mycket tack vare antikvariskt verksamma personer. Frågan är om inte en del av den bebyggelse som sedan växte fram i stadskärnan fortfarande inte är helt accepterad av Halmstadborna. Det är bara att ta en titt på Combihusets betongborg på Storgatan.

Senare på 1970-talet började idéer om byggnadsvård växa fram och rivningshysterin avtog. I början av 1980-talet blev det folkstorm kring rivningen av den så kallade ”Hellbergs hörna” i korsningen Klammerdammsgatan-Köpmansgatan. Mer än 7 000 namn samlades in för att bevara korsvirkeshuset, som dock lägligt för byggherrarna brann ner till grunden.

Idag då? Jodå, det finns exempel på bebyggelse som tilltalat Halmstadborna. Ett gott exempel är Stadsbiblioteket från mitten av 2000-talet. Få röster har höjts mot det och kanske kommer det att bli ett omhuldat exempel på god bebyggelse som kommer att lyftas fram av föreningen Gamla Halmstads framtida medlemmar år 2056 i stolthet över vad som åstadkoms för 50 år sedan. *Anders Aili*

Alla medlemmar har fått skriften med posten. Extra exemplar kan köpas på Gamla Halmstads kansli, pris 50 kr.

Gedigen musik- och kulturerfarenhet hos vår nye styrelseledamot

- Berätta om din bakgrund!

Rolf Ingmar Sigge Ohlsson. Född 1949. Uppvuxen i Bjärnum precis mittemellan Markaryd och Hässleholm. Kom till Halmstad 1967 som musikelev vid militärmusiken på dåvarande F14. Har sedan dess varit Halmstad trogen, med undantag för fyra studieår på musikhögskolan i Göteborg. Utbildad orkestermusiker och instrumentalpedagog. Arbetat som militär-/regionmusiker, musiklärare, musikproducent, länsmusikchef, musikskolerektor samt kulturchef i Halmstads kommun.

- Vad gör du på ditt nuvarande jobb?

Sedan ca ett år tillbaka arbetar jag som scenkonstchef vid Kultur i Halland, Region Hallands kulturförvaltning. Scenkonstavdelningen förmedlar, precis som namnet antyder, allt sådant som går att göra på en scen - musik, teater och dans. Vi har inga egna anställda artister eller konstnärer utan engagerar huvudsakligen frilansartister, både svenska och internationella. Dessa erbjuder vi sedan de halländska arrangörsföreningarna. Scenkonst för barn och unga hör till våra prioriterade områden.

- Halmstads historia - vad fascinerar mest?

Jag kommer från Göinge, snapphanebygd och gammal dansk provins. Det har fått till följd att Halmstads danska historia intresserar mig speciellt. Det är spännande att tänka sig att Kong Christian IV har vandrat omkring på samma gator som vi trampar på idag. Han var ju en av de mest betydelsefulla och intressanta renässansfurstarna i Europa, och det är ganska fantastiskt att han valde just Halmstad som ett av sina sommarvisten. Vi vet dessutom att en av Englands mest berömda lutenister, John Dowland, var anställd vid Christian IV:s hov. Jag tycker mycket om Dowlands musik, och det är ju inte otänkbart att även han varit med i slottet vid några tillfällen. Ibland föreställer jag mig John Dowland sittande på strandkanten utanför slottet, med fötterna i Nissan, knäppande på sin luta. Vem vet?

- Halmstads utveckling - några synpunkter?

Jag tycker att arbetet med att vända staden mot Nissan håller på att bli väldigt lyckat. Först Gamletull och nu också Söderkaj. Båda är fina exempel på hur man kan förnya en stadsbild och göra om gamla halvruffiga industri- och lagerområden till attraktiva bostadsområden. Nu är det bara Hamngatan som behöver få en bättre framtoning mot vattnet, och Tullkammarkajen som bör bebyggas. När det är gjort har man genomfört förvandlingen. En annan idé som förts fram på senare tid är att etablera ett maritimt centrum nere på gamla slipen. Det hade väl kunnat bli en acceptabel lösning på många frågor kring stadens sjöfartshistoria. Utställningslokaler och ett par riktigt bra fiskrestauranger skulle kunna bli ett intressant utflyktsmål för både invånare och turister.

- Vad ser du fram emot som styrelseledamot?

Framför allt tycker jag det ska bli roligt att få delta i arbetet med att på olika sätt dokumentera stadens historia. Jag kommer att lära mig en massa saker och få nya kunskaper om Halmstad som jag sedan också, genom arbetet i föreningen, får hjälpa till med att sprida till andra. Det känns väldigt stimulerande och spännande, och det ser jag fram emot.

Foto: Christel Ek

Jubileumsåret snart till ända

Gamla Halmstads 90:e årsbok ligger nu framför er. Den första kom 1923 och trycktes i 300 exemplar och föreningen hade 181 medlemmar. Det är en fantastisk prestation att ha en 90 år lång svit av årsböcker, de har getts ut genom depressioner, världskrig, finanskriser och mycket annat. Varje år i december kommer det en årsbok till våra medlemmar.

Just nu är Halmstads centrum något man nästan undviker att ta sig till, hela Brogatan är en stor byggarbetsplats där man knappt kan ta sig fram. Men det är en välbehövlig upprustning som görs och av vad jag sett tror jag slutresultatet kommer att bli riktigt bra. Så till våren tror jag vi kan njuta av ett nytt fräscht centrum, bättre anpassat för oss Halmstadbor.

De senaste åren har det gjorts en hel del arkeologiska utgrävningar runt Halmstad. Jag tänker främst på Kärleken och i Söndrum, jag var nyligen på en visning av utgrävningen där Söndrums kyrka skall bygga ut sin kyrkogård. Arkeologerna var entusiastiska, det är välbevarade lämningar som kommit fram.

Ordföranden har ordet

Även om det för en oinvigd bara är några mörkare skiftningar i jorden som visar att där funnits stolphål kan arkeologerna dra många slutsatser av detta. I Söndrum har man förhoppningar om att få helt ny kunskap om tiden mellan år 500 och år 1100. Man har konstaterat att det under den perioden har legat gårdar på området. Jag tycker det låter spännande och förhoppningsvis kan man få läsa mer om detta i en framtida årsbok.

Sedan vill jag påminna om att föreningen som vanligt kommer att stå vid bokhandlarna i centrum och sälja medlemskap helgen den 14 och 15 december. Vi kommer att ha ett förmånligt erbjudande så passa på att ge bort ett medlemskap i julklapp.

God Jul och Gott Nytt År!

Sven Johansson

Foto: Christel Ek

Jubileumsårsmöte 1 oktober 2013

Gamla Halmstads jubileumsårsmöte (90 år) genomfördes 2013-10-01 i Immanuelskyrkan med tillbakablickar som serverades av Kammarfysikensemblen, årsmötesförhandlingar och därefter supé på Jarlen.

Det var med stora förväntningar och medvetenhet om att ha förmånen av att delta i ett smått historiskt event som ett par hundra deltagare/åhörare på kvällen den första oktober samlades i Immanuelskyrkan för att påbörja firandet av allas vår vitala 90-åring – Föreningen Gamla Halmstad.

Kammarfysikensemblen varvade presentationer av kända och ibland mindre kända, men dock framträdande Halmstadbor, från 1800-talets mitt och fram till våra dagar, proffsigt och med känsla framförd varierande och till personpresentationerna passande musik – från ”Divertimento” av Mozart till ”Om pappa ville ge ja ….” av Felix Körling.

Jämställdhetsarbetet vann ett av de små stegens framgång när årsmötet, efter begäran från deltagare, beslutade ändra benämningen ”justeringsman” till det könsneutrala ”justerare”.

Under mötesförhandlingarna kunde konstateras, att föreningens ekonomi är god och att föreningen är på god väg mot ett medlemstal på 3000 personer. Årsavgiften ändrades ej.

Ordförande Sven Johansson omvaldes, likaså nuvarande styrelseledamöter Årsmötet valde också, efter förslag av valberedningen, Sigge Ohlsson till ledamot i styrelsen. Årsmötet valde även revisorer, valberedning och representanter i stiftelserna Mellgrenska Huset och Sköldska Huset.

Ordförande Sven Johansson uppmanade intresserade mötesdeltagare att anmäla sig för att hjälpa till med filmvisning på äldreboenden och liknande, något som föreningen ofta får önskemål om.

Efter årsmötet med underhållning smakade det utmärkt med den trerättersmeny, som 100-talet deltagare bestods med hos Restaurang Jarlen. Hallands landskapsdjur, laxen, smakade t.ex. utmärkt i förrättens form.

Föreningen ser med tillförsikt fram emot nästa jubileum.
Detta gäller då ett fullt sekel.

Bengt-Åke Helleklev

Föreningen Gamla Halmstads årsmöte 2013-10-01

§ 1 Årsmötets öppnande
Ordförande förklarade mötet öppnat.

§ 2 Godkännande av dagordning
Dagordningen godkändes.

§ 3 Val av mötesordförande och mötessekreterare
Årsmötet valde Sven Johansson till mötesordförande och Ilse Holm till mötessekreterare.

§ 4 Val justerare tillika rösträknare
Enligt förslag från en mötesdeltagare ändrades termen justeringsmän till justerare.
Årsmötet utsåg Sven Ek och Siv Bergenek till justerare tillika rösträknare.

§ 5 Verksamhetsberättelse och bokslut
Årsmötet beslutade att lägga verksamhetsberättelse och bokslut med godkännande till handlingarna.

§ 6 Revisionsberättelse
Årsmötet beslutade att fastställa resultat- och balansräkning enligt årsredovisningen.

§ 7 Ansvarsfrihet för styrelsen för verksamhetsåret 2012-2013
Föreningens revisorer har inkommit med revisionsberättelse vari årsmötet föreslås bevilja styrelsen ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.

§ 8 Val av ordförande
Valberedningen föreslår omval av Sven Johansson som föreningens ordförande.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.

§ 9 Val av nio styrelseledamöter
Valberedningen föreslår omval av Torgny Ahlgren, Kerstin Wedin, Kersti Nilsson, Stefan Gustafsson, Anna Holmström, Bengt-Åke Helleklev, Ilse Holm och Anders Aili.
Valberedningen föreslår nyval av Sigge Ohlsson.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.

§ 10 Val av revisor och revisorsuppleant
Valberedningen föreslår omval av Ulf Skoglund som revisor och Sven-Ola Carlsson som revisorsuppleant.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.

§ 11 Val av valberedning
Årsmötet beslutar utse Göran Hegen, Börje Winstrand och Anders Carell till valberedning med Göran Hegen som sammankallande.

§12 Val av representanter i Stiftelsen Mellgrenska Huset
Årsmötet beslutar att utse Thore Jönsson, Carl-Gustaf von Mentzer fram till 2013-12-31 och från 2014-01-01 Anders Bergenek.

§ 13 Val av representanter i Stiftelsen Sköldska Huset
Årsmötet beslutar att utse Anders Bergenek och Bo Lennart Nilsson.

§ 14 Fastställande av verksamhetsplan med budget för verksamhetsåret 2013/2014
Styrelsen redovisar förslag till verksamhetsplan med budget för verksamhetsåret 2013/2014.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.

§ 15 Fastställande av årsavgift för verksamhetsåret 2013-2014.
Styrelsen föreslår oförändrad avgift.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.

§ 16 Motioner
Inga motioner har inkommit.

§ 17 Övriga frågor
Lasse Ohlsson framförde ett tack till föreningen för stödet för Najadens bevarande. Han föreslog även att den nya parken på Söder bör heta Matadorparken och inte Hangöparken.
Lars Sundkvist erbjöd föreningen en film från en musikalisk kväll med bl a Palles revy och Jolly Bob. En gåva föreningen tacksamt tar emot.

§ 18 Mötet avslutas
Ordförande förklarade mötet avslutat.

Sven Johansson, Mötesordförande — Ilse Holm, Mötessekreterare

Justeras
Siv Bergenek — Sven Ek

Vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna!

Alexanderson, Mats, Limhamn
B:son von Segebaden, Brita, Harplinge
Bodmar, Margareta, Halmstad
Byrsell, Peter, Halmstad
Carlsson, Gunilla, Halmstad
Engberg, Ewa, Mellbystrand
Frode, Göran, Halmstad
Hagsäter, Torsten, Halmstad
Johansson, Jan, Steninge
Jörnhed, Anders, Halmstad
Karlander, Sonja, Halmstad
Klasson, Ann-Britt, Oskarström
Lindgren, Monika, Halmstad
Müller, Tore, Svenljunga
Nyholm, Anne-Christine, Halmstad
Nyström, Fredrik, Halmstad
Othind, Anniqa, Halmstad
Person, Johan, Halmstad
Pettersson, Eva, Askim
Renkert, Reino, Halmstad
Sjöberg, Jan-Olof, Gullbrandstorp
Stenberg, Michaël, Malmö
Svensson, Marianne, Halmstad
Westerberg, Magnus, Halmstad

Facebook
Om du är med på Facebook ber vi dig gå in och gilla Gamla Halmstads sida och sprid information om föreningen också till dina vänner.

Hemsidan
Titta gärna in på Gamla Halmstads hemsida. www.gamlahalmstad.se. Vår ambition är att ständigt uppdatera den så att innehållet fortlöpande förnyas.

HalmstadBudet är ett informationsblad för Föreningen Gamla Halmstads medlemmar.
© Föreningen Gamla Halmstad och respektive författare.
Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad.
Layout: Christel Ek.
Tryck: Fototryck, Halmstad 2013.
FGH, Fredsgatan 5, 302 46 Hstd.Tel: 035-21 40 40.
Hemsida: www.gamlahalmstad.se
E-post: info@gamlahalmstad.se
Kansliet är öppet månd–fredag 9–14.